

Geachte heer, mevrouw,

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van de Greenpaper Organisatie Continuïteit, die is opgesteld door de Werkgroep Continuïteit. De greenpaper biedt de mogelijkheid om te reageren op de inhoud daarvan. Onze reactie treft u hieronder aan.

De Werkgroep Continuïteit heeft zich de volgende vraag gesteld: *“Wat is er nodig om de verwachtingskloof te dichten die bestaat op het gebied van de communicatie door de accountant ten behoeve van de stakeholders op het gebied van continuïteit?”*

Laten wij vooropstellen dat een meer uitgebreide toelichting over de het toekomst- en continuïteitsperspectief van de entiteit vanuit het perspectief van de gebruiker van de jaarrekening wordt toegejuicht. De vraag is echter of een verplichting van het bestuur om een paragraaf ‘Toekomstbestendigheid’ in het bestuursverslag op te nemen en de verplichting van de accountant om die te beoordelen, leidt tot een daadwerkelijk betere informatievoorziening aan die gebruikers. Het risico is immers aanwezig dat een dergelijke paragraaf, die ziet op de duurzaamheid van waardecreatie op langere termijn, met name vergezichten van het bestuur zal gaan bevatten die lastig op waarde zijn te schatten en evenmin goed toetsbaar blijken.

De Werkgroep Continuïteit pleit er voor om in die paragraaf informatie op te nemen gericht op korte termijn van twee jaar na afloop van het boekjaar en informatie gericht op de langere termijn.

Naar onze mening zou de door de Werkgroep Continuïteit genoemde korte termijn van twee jaar na afloop van het boekjaar veeleer bij de controlewerkzaamheden van de accountant in het kader van de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aan de orde moeten komen. Uit rechtspraak blijkt immers dat de verplichting van de accountant om de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling met een voldoende professioneel-kritische instelling te toetsen niet altijd naar behoren wordt nageleefd. NV COS 570 geeft een kader waarin diverse voorbeelden van gebeurtenissen of omstandigheden worden benoemd die – afzonderlijk of collectief – gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de continuïteitsveronderstelling. Die gebeurtenissen of omstandigheden worden in de praktijk niet altijd voldoende door de accountant meegewogen in het kader van zijn controle. Wij noemen daarbij als voorbeeld de recente uitspraken van de Accountantskamer inzake de faillissementen van KoopsFurness (16/1441 Wtra AK d.d. 15 september 2017) en Zonnehuizen (16/1369 Wtra AK d.d. 9 maart 2018).

RJ 570.13 bepaalt dat de beoordeling zich dient uit te strekken over een periode van tenminste 12 maanden na einde boekjaar. Bij een door het bestuur gehanteerde kortere periode dient de accountant het bestuur te verzoeken om de beoordeling uit te breiden tot minimaal deze periode. In de controle zou onzes inziens meer uitdrukkelijk aan orde moeten komen welke overwegingen van het bestuur er toe hebben geleid om al dan niet langere of kortere periode van 12 maanden na einde boekjaar te hanteren. Belangrijker is nog welke controlewerkzaamheden de accountant heeft verricht om vast te stellen dat de termijn van 12 maanden passend was en waarom de beoordeling van de continuïteitsveronderstelling zich niet uitstrekt tot een langere periode dan die 12 maanden.

Om die afweging te kunnen maken dient een accountant voldoende inzicht te verkrijgen in de entiteit en haar omgeving (zoals bepaald in NV COS 315). Zo kan een accountant inzicht krijgen in gebeurtenissen en omstandigheden op grond waarvan in de periode na de in NV COS 570.13 genoemde 12 maanden gerede twijfel kan ontstaan over de continuïteitsveronderstelling, zoals onzekerheid over de verlenging van leningen. De genoemde korte termijn van twee jaar in de paragraaf “Toekomstbestendigheid” zou derhalve eerder in het kader van de werkzaamheden ex NV 570 aan de orde moeten komen. De Werkgroep Continuïteit lijkt dat ook te beogen, getuige de opmerking op pagina 17 van de greenpaper. Daar wordt immers gesteld:

'Bij het toetsen van de informatie in de paragraaf 'Toekomstbestendigheid' aan de informatie die hem tijdens de controle van de jaarrekening of anderszins ter kennis is genomen, zal de accountant aansluiting zoeken bij de werkzaamheden die hij of zij op grond van standaard 570 verplicht is uit voeren.'

Deze constatering pleit er onzes inziens voor om de in NV COS 570.13 genoemde termijn van tenminste 12 maanden na het einde van het boekjaar te verlengen naar tenminste 24 maanden na het einde van het boekjaar. Met inachtneming van deze termijn waarbij ook het vereiste inzicht wordt verkregen in de entiteit en haar omgeving, wordt de omvang van de verwachtingskloof, die door de Werkgroep Continuïteit is geïdentificeerd, naar onze mening in ieder geval al enigszins overbrugd.

Met vriendelijke groet,

Noor Zetteler

Willem Jan van Andel

Wyn & Stael Advocaten